

POSUDOK RECENZENTA

Názov : **Virtuálni pacienti v urgentnej medicíne**

Vysokoškolská učebnica vo virtuálnom prostredí. Učebnica vypracovaná v rámci projektu Kega 057UK-4/2019 Implementácia procesného riadenia do výučby akútnych stavov pomocou interaktívnych on-line algoritmov.

Vydanie: 2021

Autor: MUDr. Denisa Osinová, PhD

Pracovisko: Jesseniova lekárska fakulta UK v Martine

Urgentná medicína sa zaoberá multidisciplinárnou problematikou diagnostiky, primárneho ošetrovania a liečby náhle vzniknutých stavov bezprostredného ohrozenia života a všetkých náhle vzniknutých ochorení a úrazov na mieste udalosti. Pod vysokú náročnosť tejto práce sa podpisuje časový stres, nie vždy ideálne podmienky ako priestorové tak aj poveternostné ako aj požiadavka na komunikačné a organizačné schopnosti. Príprava a neustále vzdelávanie a precvičovanie zručností a modelových situácií je základom výchovy budúcich lekárov ako aj postgraduálneho kontinuálneho vzdelávania lekárov a záchranárov.

Autorka predkladanej učebnice má všetky predpoklady pre úspešné obsiahnutie témy. Je vysokoškolskou pedagogičkou s nadštandardným teoretickým prehľadom o danej problematike, so skúsenosťami pri výučbe študentov a prehľadom o nedostatkoch v ich vzdelávaní ako aj o ich potrebách širšieho sprístupnenia vzdelávania v on-line priestore. Na druhej strane je aktívnou lekárkou urgentnej medicíny v Záchrannej zdravotnej službe, čo ponúka predpoklad pre kvalitné obsiahnutie klinických situácií pri formovaní algoritmov virtuálneho pacienta.

Vzdelávanie, tréning a simulácia vo virtuálnom prostredí je vítanou formou moderného spôsobu výučby. Jednotlivé klinické prípady sa v tomto prostredí dajú aktualizovať podľa nových odporúčaných postupov, je možné postup opakovať a trénovať bez poškodenia alebo ohrozenia pacienta.

Formálna a odborná stránka

Práca obsahuje textovú a virtuálnu časť. Texty sú napísané veľmi prehľadne, pútavo a zrozumiteľne. Obsahom je 13 klinických situácií: 50-ročná žena, nájdená v bezvedomí, 55-ročný muž s dyspnoe a pálením záhy, 58-ročná žena s bolesťami na hrudi a dyspnoe, 45-ročný muž s palpitáciami, 38-ročná žena s pocitom sťaženého dýchania a búšením srdca, 68-ročná žena s búšením srdca, 68-ročný muž s bolesťami na hrudi a palpitáciami, 24-ročná žena po páde z bicykla a bolesťami brucha, Záchranná služba privolaná k dopravnej nehode, 70-ročný muž, ktorý odpadol a následne sa prebral, 70-ročná žena, ktorá sa sťažuje na nespavosť a zmätenosť, 40-ročná žena s astmatickým záchvatom, 48-ročný muž, ktorý sa dusí. K jednotlivým algoritmom prípadov mám len drobné pripomienky, skôr didaktické ako odborné, ktoré však nijako neovplyvňujú kvalitu diela.

Virtuálna časť je vo všeobecne dostupnej platforme OpenLabyrinth. Respondent pracuje v jednotlivých krokoch, ktoré vyžadujú výber správneho postupu. Nesprávny krok vracia k pôvodnému popisu situácie aj s náležitým zdôvodnením. V závere každého prípadu je uvedená krátka analýza a vysvetlenie správneho postupu.

Formálna stránka je vypracovaná kvalitne, logicky a didakticky správne. V texte je kladený dôraz na kliniku, prejavy ochorenia, diagnostiku a návrh liečby. Učebnica v interaktívnom prostredí získava určitú unikátnosť oproti zvyčajnému písanému textu a obrázková a video podpora sú jedinečné.

Jazyková stránka

Učebnica je napísaná logicky, zrozumiteľne a stylisticky správne. Používa odborný jazykový štýl, skratky, výrazy a slovné spojenia typické pre daný medicínsky odbor. Dáva takto respondentovi možnosť nahliadnuť nielen do odbornosti ale aj do jazyka urgentnej medicíny. Drobné gramatické nedostatky a skratky, ktoré nie sú vysvetlené neuberajú na kvalite a zrozumiteľnosti textu.

Záver

Oceňujem vhodné skĺbenie textu, výberu možnosti, vyhodnotenie správnosti výberu, sprievodnej obrázkovej databázy a videodokumentácie. Takto sa respondent postupne prepracuje k diagnostickej

a liečebnej línii v modelovej situácii, ktorá zodpovedá aktuálnym poznatkom a odporúčaným postupom. Jedinečnosťou tejto učebnice je jej virtuálna časť s autorskými ilustráciami a video podporou, čím získava respondent ďalší rozmer pri svojom rozhodovaní o najlepšom postupe.

Jednotlivé modelové situácie sú vhodne zvolené, zodpovedajú realite výjazdov záchrannej zdravotnej služby ako aj oddelenia urgentnej medicíny. Učebnica je vhodná pre pregraduálne aj postgraduálne vzdelávanie lekárskeho odboru ale aj záchranárov. Je tiež praktickým pomocníkom pre výučbu diagnostiky a starostlivosti o pacientov.

Martin 15.5. 2021

MUDr. Stanislava Richterová, PhD.